

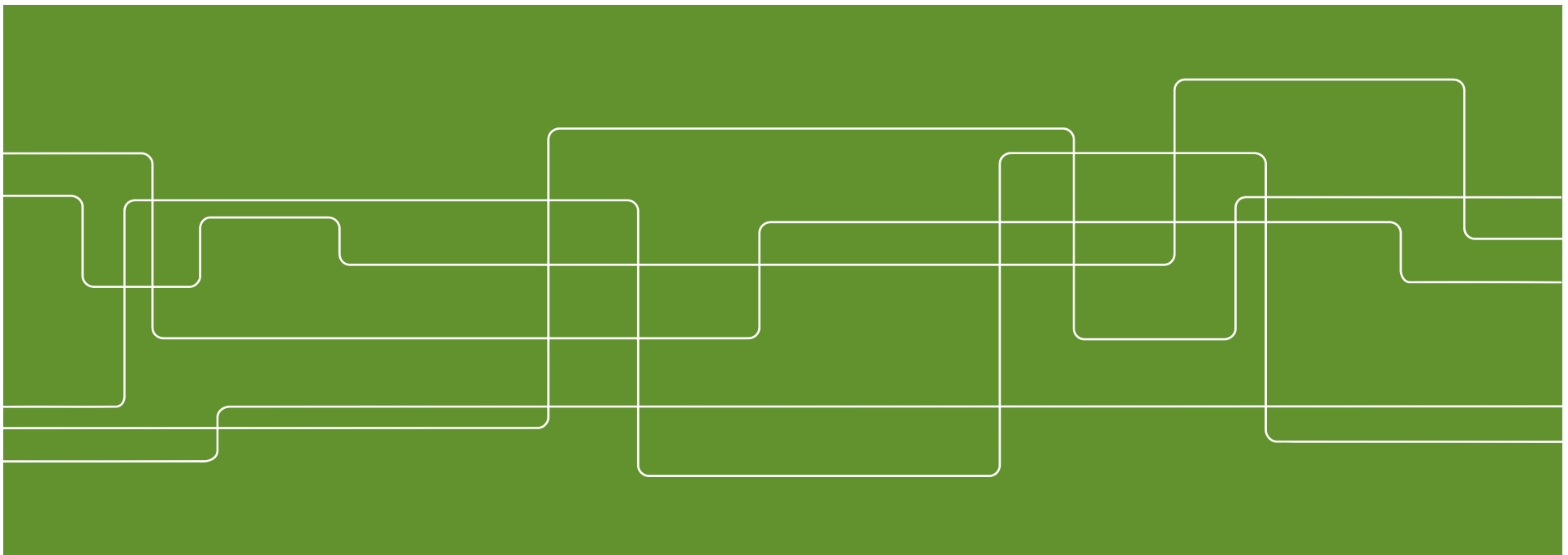

Risken för effektbrist i det nordiska kraftsystemet

Ett inledande diskussionsseminarium:

Tidiga forskningsresultat från flera delprojekt

**23 maj 2017, Clarion Hotel Sign, Stockholm
Professor Lennart Söder**

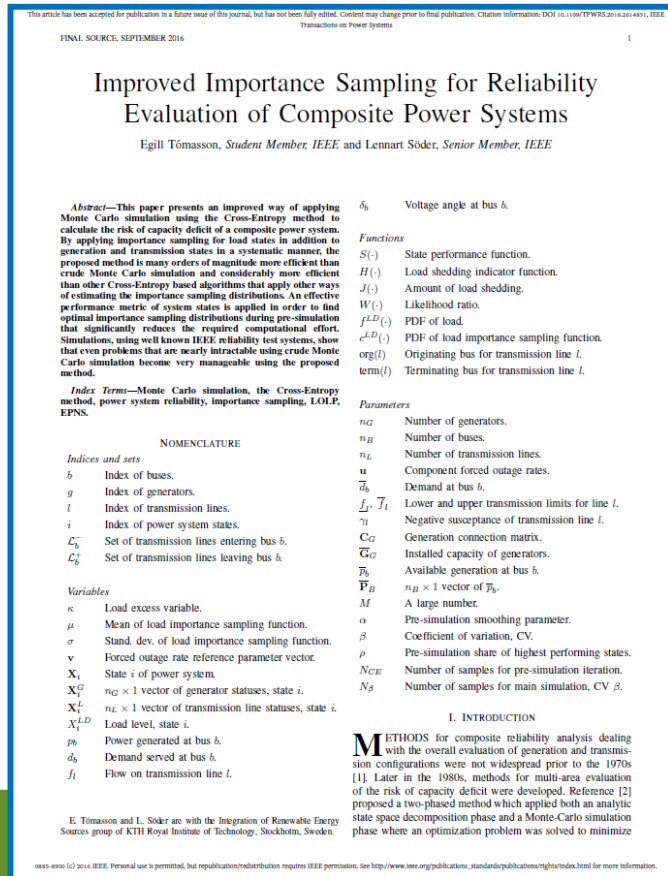

Handling of risk of capacity deficit in Multi-area systems

1. Methods for estimation of risk of capacity deficit: Egill Tomasson, Svenska Kraftnät, (2015-2020).

Consider multi-area system and correlations etc

Case study for Nordic System

Area	2020	2025	2030
SE1	10,9 s/winter	15,7 s/winter	14,1 s/winter
SE2	363 ms/winter	695 ms/winter	596 ms/winter
SE3	23 s/winter	24,9 s/winter	24,5 s/winter
SE4	1,33 s/winter	1,65 s/winter	1,31 s/winter
FI	8,69 min/winter	6,44 min/winter	13,3 min/winter
NO1	8,28 min/winter	17,3 min/winter	17,2 min/winter
NO2	862 ms/winter	1,06 s/winter	1,10 s/winter
NO3	5,74 s/winter	8,37 s/winter	7,30 s/winter
NO4	1,20 s/winter	2,16 s/winter	1,93 s/winter
NO5	437 ms/winter	1,15 s/winter	1,06 s/winter
DK1	20,8 s/winter	55,4 s/winter	49,5 s/winter
DK2	14,6 s/winter	31,9 s/winter	29,9 s/winter

Risk för effektbrist - mått

"Risk för effektbrist" = Risk att det inte finns tillräckligt med produktionskapacitet för att inte tillgodose den icke pris-känsliga elförbrukningen:

- **LOLP** = Loss Of Load Probability = genomsnittlig förväntat antal timmer per år (eller %) som man inte kan möta elförbrukningen. Tidigare mått (innan avregleringen) i Sverige var 0,1% (dvs **9 timmar per år !!!**)
- **EENS** = Den energimängd som kopplas bort pga effektbrist. I procent är mängden MYCKET lägre än procentsiffran för motsvarande LOLP, eftersom en mycket liten andel kopplas bort av möjlig förbrukning

På gång: Effektvärde – multi-area

Ett kraftverks "effektvärde": Om man installerar **X** MW av något kraftslag så kan man öka förbrukningen med **Y** MW med samma LOLP som innan → **X** MW har effektvärdet Y MW

- Om man bygger ett kraftverk i ett specifikt område, så minskar även risken för effektbrist i grann-områdena, eftersom möjligheten att importera ökar.
- Med "**Multi-area-LOLP**" kan man definiera "**Multi-area-effektvärde**" = summan av möjlig ökning av elförbrukningen = $\sum Y_i$ i samtliga areor när kraftverket i ett specifikt område ökar med **X** MW

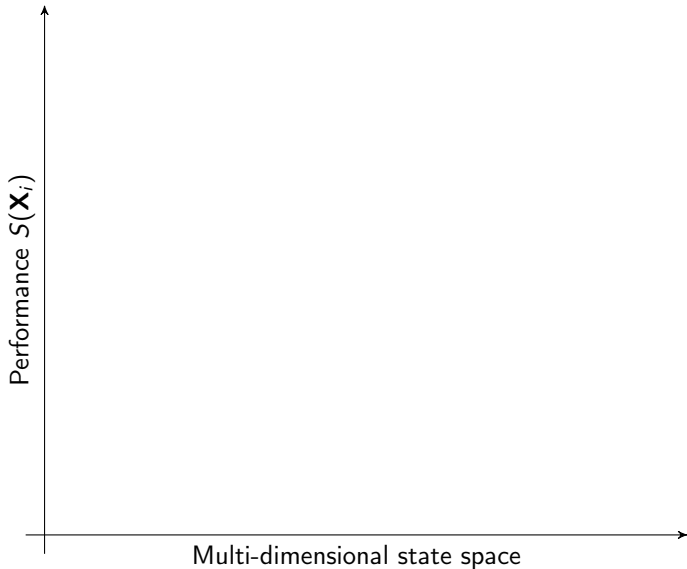

NEPP-KTH – Fortsatt LOLP-arbete:

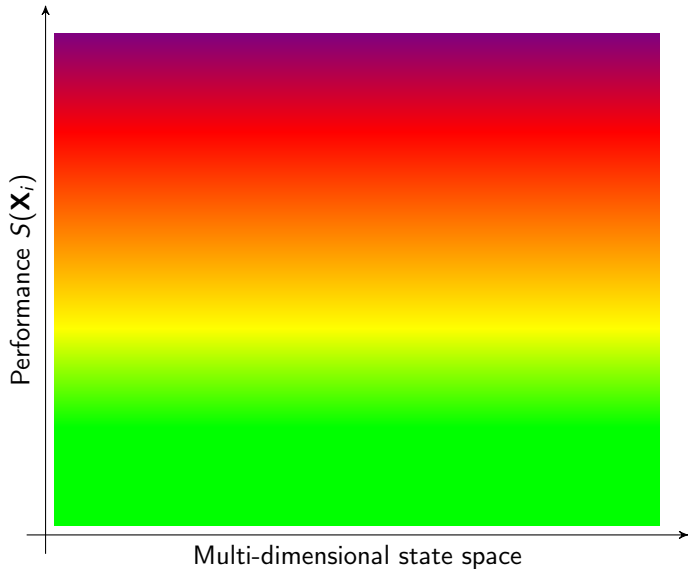
- Beräkningarna hittills har gjorts för ett specifikt system
- Men det finns andra scenarier
- Vi ska uppskatta Multi-area-LOLP för andra scenarier.

Area	2020	2025	2030
SE1	10,9 s/winter	15,7 s/winter	14,1 s/winter
SE2	363 ms/winter	695 ms/winter	596 ms/winter
SE3	23 s/winter	24,9 s/winter	24,5 s/winter
SE4	1,33 s/winter	1,65 s/winter	1,31 s/winter
FI	8,69 min/winter	6,44 min/winter	13,3 min/winter
NO1	8,28 min/winter	17,3 min/winter	17,2 min/winter
NO2	862 ms/winter	1,06 s/winter	1,10 s/winter
NO3	5,74 s/winter	8,37 s/winter	7,30 s/winter
NO4	1,20 s/winter	2,16 s/winter	1,93 s/winter
NO5	437 ms/winter	1,15 s/winter	1,06 s/winter
DK1	20,8 s/winter	55,4 s/winter	49,5 s/winter
DK2	14,6 s/winter	31,9 s/winter	29,9 s/winter

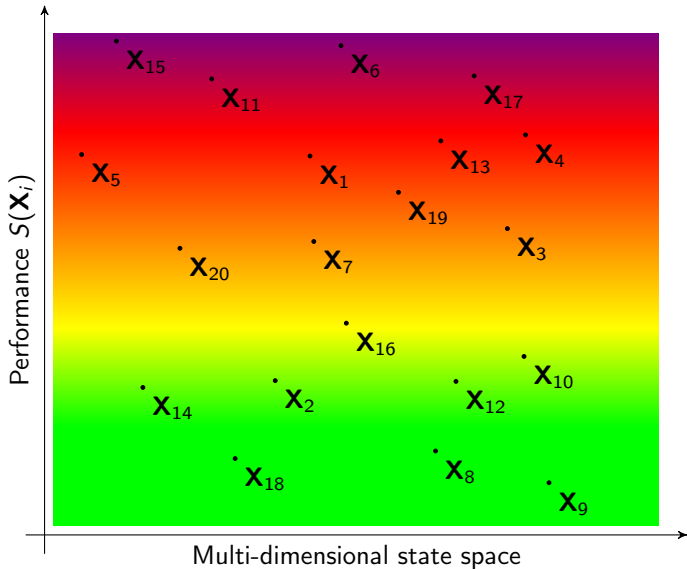
The Cross-Entropy Method - Pre-simulation iteration

The Cross-Entropy Method - Pre-simulation iteration

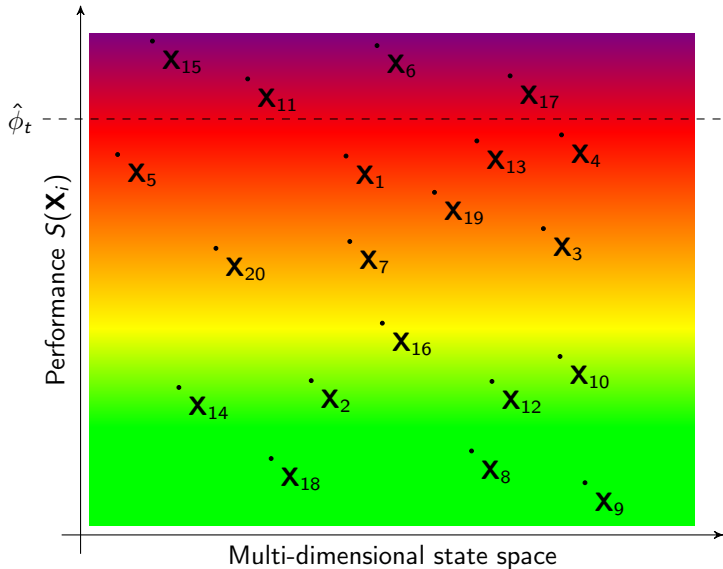

The Cross-Entropy Method - Pre-simulation iteration

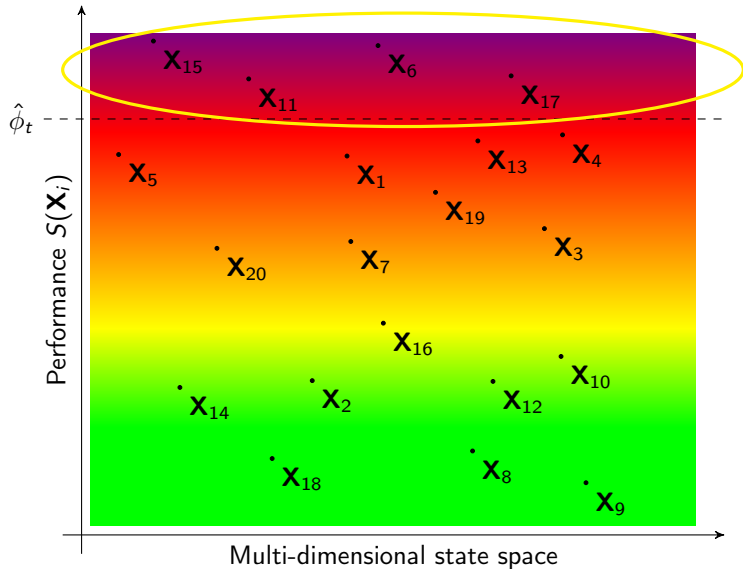

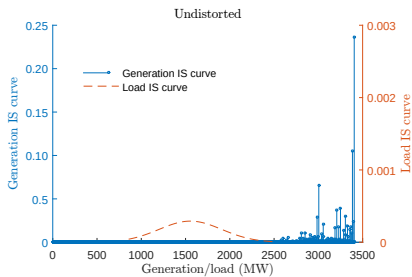
The Cross-Entropy Method - Pre-simulation iteration

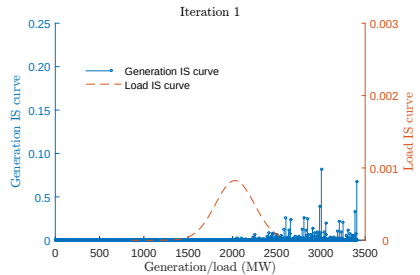
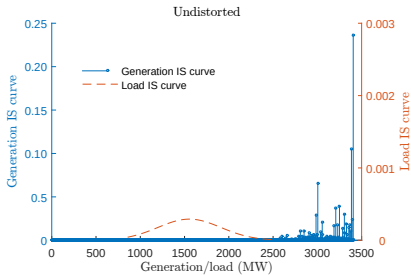
The Cross-Entropy Method - Pre-simulation iteration

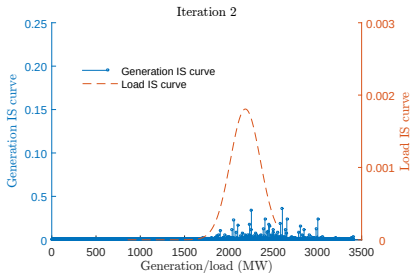
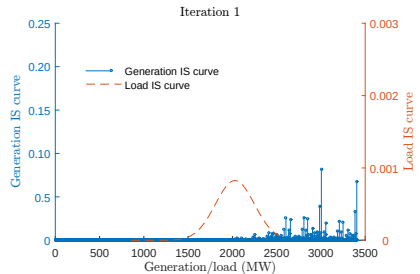
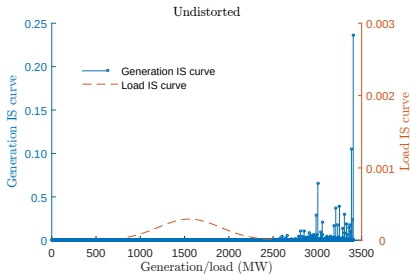
Evolution of IS distributions

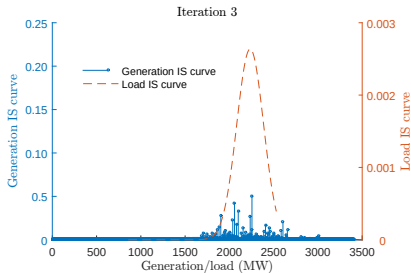
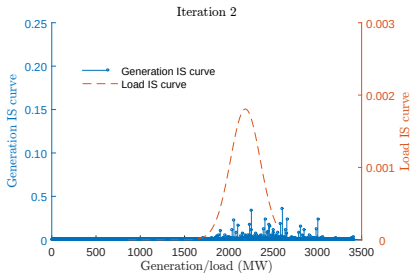
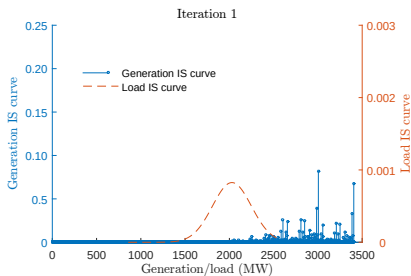
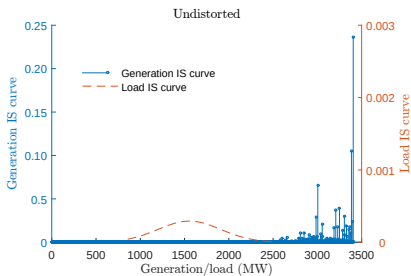
Evolution of IS distributions

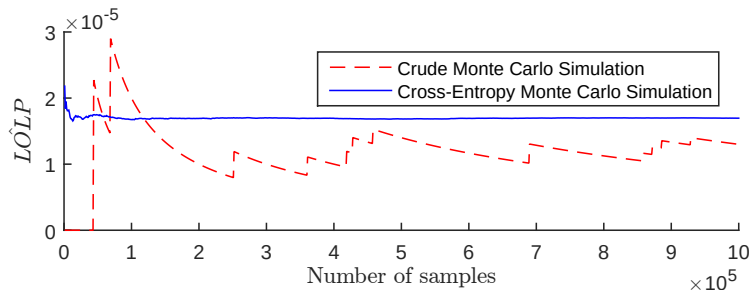
Evolution of IS distributions

Evolution of IS distributions

Simulation of Test Systems - IEEE-RTS 96

Figure: Convergence of the LOLP estimator for crude Monte Carlo simulation as well as CE Monte Carlo simulation for the IEEE-RTS 96 where transmission lines are considered to be perfectly reliable.

Resultat från en tillämpad studie (2017):

<http://kth.diva-portal.org/smash/get/diva2:1077673/FULLTEXT01.pdf>

DEGREE PROJECT IN ELECTRICAL ENGINEERING,
SECOND CYCLE, 30 CREDITS
STOCKHOLM, SWEDEN 2017

North European Power Systems Reliability

VIKTOR TERRIER

KTH ROYAL INSTITUTE OF TECHNOLOGY
SCHOOL OF ELECTRICAL ENGINEERING

Beaktar t ex:

- Officiella data
- Överföringsbegränsningar – NTC
- Omvärlden (utanför Norden)
- Korrelationer för vindkraft och elförbrukning i olika områden

Results - current system (2015)

Coldest months 2015: January, February, March, November, December.

Area	LOLP	LOLP (time)	CV	EPNS
SE1	less than $8 \cdot 10^{-8}$	less than 10 ms/winter	—	—
SE2	less than $4 \cdot 10^{-8}$	less than 5 ms/winter	—	—
SE3	$7,80 \cdot 10^{-7}$	102 ms/winter	3,17%	293,7 W
SE4	$2,34 \cdot 10^{-7}$	30,5 ms/winter	5,78%	44,2 W
FI	$5,78 \cdot 10^{-4}$	1,26 min/winter	0,12%	266,4 kW
NO1	$4,14 \cdot 10^{-4}$	54 s/winter	0,14%	137,9 kW
NO2	less than $4 \cdot 10^{-8}$	less than 5 ms/winter	—	—
NO3	$7,81 \cdot 10^{-7}$	92,8 ms/winter	3,31%	67,0 W
NO4	less than $8 \cdot 10^{-8}$	less than 10 ms/winter	—	—
NO5	less than $4 \cdot 10^{-8}$	less than 5 ms/winter	—	—
DK1	$3,85 \cdot 10^{-5}$	5,03 s/winter	0,45%	7,38 kW
DK2	$1,45 \cdot 10^{-5}$	1,89 s/winter	0,74%	2,38 kW

Results - future scenarios

Changes in the system:

- **2020:**
  - Oskarshamn 1, Ringhals 1, Ringhals 2 decommissioned (2158 MW - SE3)
  - SE2-SE3 (+500 MW), SE3-SE4 (+25%), DK1-NO2 (+700 MW) and NO2-Germany (+ 1400 MW)
- **2025:**
  - NO2-United Kingdom: +1400 MW
- **2030:**
  - Loviisa 1 and 2 decommissioned (1004 MW - FI)
  - SE4-Germany: + 700 MW

Demand and wind power capacity increase proportionally to the increase of the forecasted peak values.

Results compared (LOLP)

Area	2020	2025	2030
SE1	10,9 s/winter	15,7 s/winter	14,1 s/winter
SE2	363 ms/winter	695 ms/winter	596 ms/winter
SE3	23 s/winter	24,9 s/winter	24,5 s/winter
SE4	1,33 s/winter	1,65 s/winter	1,31 s/winter
FI	8,69 min/winter	6,44 min/winter	13,3 min/winter
NO1	8,28 min/winter	17,3 min/winter	17,2 min/winter
NO2	862 ms/winter	1,06 s/winter	1,10 s/winter
NO3	5,74 s/winter	8,37 s/winter	7,30 s/winter
NO4	1,20 s/winter	2,16 s/winter	1,93 s/winter
NO5	437 ms/winter	1,15 s/winter	1,06 s/winter
DK1	20,8 s/winter	55,4 s/winter	49,5 s/winter
DK2	14,6 s/winter	31,9 s/winter	29,9 s/winter